

При цьому, інформаційним наповненням такого процесу оцінки є дані, отримані від зовнішніх посередників, що, в свою чергу, об'єктивно знижує рівень достовірності отриманих результатів.

3. Кібер-загрози. Поширення процесів цифровізації поряд з новими можливостями створюють нові загрози – кібер-ризик, які названо ключовими комерційними ризиками [3]. Кіберзлочинність стає глобальною і більш небезпечною, ніж традиційна організована злочинність. Кібератаки є одними з головних глобальних ризиків для платформи P2P кредитування, яка, з огляду на конструктивну концепцію організації функціонування, потенційно є надзвичайно вразливою для вторгнення.

4. Організаційно-правове регулювання. Кредитна діяльність учасників платформи P2P кредитування в Україні наразі залишається поза межами регулювання з боку Національного банку України, має ряд слабо контрольованих напрямів та видів взаємодії, що посилює, в свою чергу, рівень кредитного та організаційно-правового ризиків.

Література: 1. Financial intermediaries, 2018. – Access mode: <https://www.intelligenteconomist.com/financial-intermediaries/> 2. Time has come for the Financial Intermediaries to become Future-Ready! 2018. – Access mode: <https://www.linkedin.com/pulse/time-has-come-financial-intermediaries-become-nirmit-shah> 3. Cyber Security Risk Report / Aon, 2019. – Access mode: <https://www.aon.com/unitedkingdom/insights/2019-cyber-security-risk-report.jsp>

ФАКТОРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ІV ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ І ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНИХ УКЛАДІВ

Д-р екон. наук, проф. Ілляшенко С. М.
*Національний технічний університет «ХПІ», Україна;
Вища економіко-гуманітарна школа (WSEH), м. Бельсько-Бяла, Польща*

В наш час відбуваються докорінні трансформації практично усіх аспектів людської діяльності, які ініційовані зміною технологічних укладів і початком чергової ІV промислової революції. Ці процеси спричиняють кризові явища у традиційних галузях виробництва, функціонуванні національних економік, методах державного управління тощо [1]. Зокрема: докорінні трансформації чи зникнення традиційних галузей і виникнення нових, що загрожує крахом багатьом виробництвам; повернення виробництв до розвинених країн, оскільки їх рівень автоматизації робить не вигідним залучення дешевої робочої сили в країнах 3-го світу; постійні зміни техніки і технологій, що потребують постійного перенавчання персоналу; зростання рівня безробіття, що потребує розробки державних програм відповідного реагування, наприклад, введення безумовного доходу як це вже відбувається в окремих країнах; диджиталізація усіх аспектів людської життєдіяльності, що потребує певного рівня навиків використання сучасних комп'ютерних інформаційних технологій; психологічні проблеми людей, які спричинені усвідомленням, що вони не встигають пристосуватися до нових умов, а їх знання і кваліфікація швидко старіють тощо.

Проте зміни, що ініційовані трансформаційними процесами надають шанс на інноваційний прорив тим бізнес-структурам і національним економікам, які спроможні швидко адаптуватися до нових умов, навчатися і перенавчатися, використовувати знання і креативні здібності персоналу (членів суспільства у цілому) для формування, посилення і реалізації конкурентних переваг. Звичайно, цей шанс є насамперед у підприємств тих країн, які мають потужній науково-освітній і інтелектуальний потенціал, потужну систему продукування і комерціалізації нових актуальних знань, високий рівень інноваційної культури і т.п.

Окрім того, зростання рівня автоматизації виробництва, впровадження комп'ютерних інформаційних технологій, інтелектуальних систем прийняття управлінських рішень, зростаюча оперативна (в реальному масштабі часу) цифрова взаємодія машин, механізмів (інтернет речей), а також людей дозволить різко знизити собівартість виробничого процесу, логістики, маркетингу тощо, підвищити рівень індивідуалізації виробництва і споживання. Застосування фактично стандартизованого та відносно недорогого комп'ютерного і програмного забезпечення дозволить практично на рівних конкурувати малому і середньому бізнесу з великим. Особливо в тих аспектах діяльності де потрібна швидкість реагування, оперативне пристосування до змін чи навіть їх програмування. В цих умовах різко зростає роль управління знаннями як на рівні окремих підприємств, так і на національному рівні. Ефективна система управління продукуванням (отриманням) нових актуальних релевантних знань, а також їх використанням (комерціалізацією) в умовах технологічних трансформацій визначає конкурентоспроможність окремих виробництв і економіки держави взагалі.

У табл. 1 зазначено основні способи отримання та використання знань на рівні окремого підприємства.

На рівні держави необхідним є формування і розвиток національної інноваційної системи, яка включає: інноваційну культуру держави; систему стимулювання і регулювання інноваційної діяльності; систему фінансування інноваційної діяльності; інноваційну інфраструктуру; потенціал інноваційного розвитку держави.

Таблиця 1 – Основні способи отримання і використання знань на підприємстві, [2] (модифіковано)

Джерело знань	Зміст знань	Спосіб отримання знань	Напрямок використання
Маркетинг знань	Перспективні напрями появи нових і розвитку існуючих знань	Прогнозування напрямків появи нових і розвитку існуючих знань. Виявлення потреб у знаннях. Пошук галузей застосування знань	Орієнтації системи продукування знань на ті їх види які з великою імовірністю знайдуть попит на ринку
			Формування і стимулювання попиту на конкретні види знань, що втілені у наукові розробки (наукові знання), навички, досвід, компетенції, уміння тощо (професійні знання), технічну документацію, алгоритми тощо (технічні знання), нові знаннємісткі продукти
Купівля знань	Технічні, технологічні рішення, ноу-хау тощо	Придбання у власність або придбання права використання знань (патенти, ліцензії, франшизи тощо)	Виробництво нової продукції, використання нових технологій, нових методів управління, торгової марки. Освоєння нових видів діяльності, вихід на нові ринки і т.п.
Навчання	Професійні та наукові знання	Навчання в університетах, та ін. закладах освіти, підвищення кваліфікації, практика, самонавчання, отримання консультацій і т.д.	Підвищення рівня кадрової, інтелектуальної і організаційно-управлінської складових ППР організації. Як наслідок – удосконалення усіх аспектів діяльності, а також системи управління підприємством
НДДКР	Технічні, технологічні, наукові, а також професійні знання	Проведення прикладних досліджень для удосконалення існуючих і розроблення нових продуктів і технологій (виробничих, маркетингових, управлінських тощо). Замовлення НДДКР на стороні. Спільні НДДКР	Коригування існуючих і розроблення нових стратегій розвитку підприємства. Створення нових бізнесів, нових стратегічних бізнес-одиниць (СБО). Розгортання виробництва і збуту нової продукції
			Продаж прав власності чи прав використання знань, що втілені у патенти, ліцензії, промислові зразки, ноу-хау і т.п.

Узагальнюючи викладене можна зазначити, що автором окреслено основні фактори, які впливають на вибір траєкторій економічного розвитку в умовах трансформації технологічних укладів і початку IV промислової революції.

Література: 1. Ілляшенко С.М. Перспективи і загрози четвертої промислової революції та їх урахування при виборі стратегій інноваційного зростання / С.М. Ілляшенко, Н.С. Ілляшенко // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2016. - № 1. - С. 11-21. 2. Ілляшенко С.М. Управління знаннями в системі інноваційного розвитку організації / С.М. Ілляшенко, Ю.С. Шипуліна, Н.С. Ілляшенко, А.О. Комарницька // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2017. - № 1. - С. 231-241.

ІННОВАЦІЙНА ТА КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Д-р екон. наук, доц. Каличева Н. Є.

Український державний університет залізничного транспорту

Сучасний розвиток світової економіки є досить динамічним, тому підприємства залізничного транспорту, які є досить консервативними у своїй діяльності, змушені активно реагувати на постійний стрімкий розвиток науки та техніки для того, щоб втриматися на транспортному ринку. За таких умов залізнична галузь змушена переглянути підходи до ведення господарської діяльності, адже нині значний вплив на розвиток суб'єктів господарювання мають процеси становлення та розвитку нових видів діяльності, технік та технологій, котрі пов'язані з пошуком нестандартних ідей і рішень та з формовані на базі інноваційності та креативності [1].

На даний час провідні залізничні транспортні компанії у своїй діяльності використовують наступні сучасні інноваційні технології та креативні рішення, пов'язані з [2; 3]:

- управлінням енергетичними ресурсами;
- використанням інтелектуально-адаптивних систем планування, нормування та обліку витрат паливно-мастильних матеріалів;
- застосуванням систем автоматизованого обліку та планування машинного часу та параметрів виробітку залізничної техніки;
- запровадженням технологій енергоефективного та безпечного руху надважких та великогабаритних рухомих складів;
- інтелектуалізацією технологій управління, в тому числі й систем диспетчерського керування;
- автоматизацію всіх виробничих процесів т усуненням ризику впливу людського чинника;
- інтелектуалізацією системи оптимізації графіка руху;
- застосуванням технологій збереження енергії та використанням альтернативних видів палива;
- автоматизацією систем планування технічного утримання залізничної інфраструктури та рухомого складу;
- використанням технологій цифрового моделювання інфраструктури та рухомого складу, застосовуючи супутникові технології;
- впровадженням єдиних інформаційно-комунікаційних систем управління перевізним процесом;
- застосуванням системи оптимізації швидкісного та високошвидкісного руху із врахуванням спеціалізації залізничної інфраструктури;